

Broj:02/3-50-8-24-29,3/16
Sarajevo, 1.12.2016.

**PREDSJEDAVALAČEM DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH**

Na osnovu člana 41. stav (1) tačka j) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), Komisija za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine podnosi Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sljedeći

**IZVJEŠTAJ
o razmatranim revizorskim izvještajima Ureda za reviziju institucija BiH
za 2015. godinu**

Ured za reviziju institucija BiH je, 4. 8.2016., Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH dostavio izvještaje o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2015. godinu.

Ured za reviziju institucija BiH je, 5. 8. 2016., dostavio Pregled mišljenja Ureda za reviziju institucija BiH iz izvještaja o reviziji za 2015. godinu.

Mišljenja revizije utvrđena su za 73 institucije BiH, od kojih je 27 „pozitivno mišljenje“, 40 su „pozitivna mišljenja sa isticanjem predmeta“, pet „mišljenja s rezervom sa isticanjem predmeta“ i jedno „mišljenje s rezervom“.

Komisija za finansije i budžet Doma naroda je, na osnovu Smjernica za pregled i analizu revizorskih izvještaja usvojenih u okviru saradnje s Odjelom za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID) u 2008. godini, napravila Plan za razmatranje revizorskih izvještaja o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2015. godinu, koji je Komisija usvojila na 21. sjednici, održanoj 29.8.2016.

Komisija za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je, kao nadležna komisija, razmatrala 73 izvještaja Ureda za reviziju institucija BiH **na tri sjednice**, i to na:

21. sjednici, održanoj 29. 8. 2016.

22. sjednici, održanoj 15. 9. 2016.

28. sjednici, održanoj 1.12. 2016.

1) Komisija za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH razmatrala je revizorske izvještaje sljedećih institucija:

- 1) Agencije za antidopinšku kontrolu
- 2) Agencije za forenzička ispitivanja i vještačenja
- 3) Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka
- 4) Agencije za javne nabavke BiH
- 5) Agencije za lijekove i medicinska sredstva
- 6) Agencije za nadzor nad tržištem
- 7) Agencije za osiguranje
- 8) Agencije za policijsku podršku
- 9) Agencije za poštanski promet BiH
- 10) Agencije za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- 11) Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- 12) Agencije za rad i zapošljavanje BiH
- 13) Agencije za razvoj visokog obrazovanja i osiguravanje kvaliteta
- 14) Agencije za sigurnost hrane BiH
- 15) Agencije za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
- 16) Agencije za statistiku BiH
- 17) Agencije za unapređenje stranih investicija u BiH
- 18) Agencije za zaštitu ličnih podataka u BiH
- 19) Agencije za državnu službu BiH
- 20) Arhiva BiH
- 21) Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja
- 22) Centra za uklanjanje mina u BiH
- 23) Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH
- 24) Centralne izborne komisije BiH
- 25) Direkcije za civilnu avijaciju BiH
- 26) Direkcije za ekonomsko planiranje
- 27) Direkcije za evropske integracije BiH
- 28) Direkcije za koordinaciju policijskih tijela
- 29) Državne agencije za istrage i zaštitu
- 30) Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
- 31) Fonda za povratak BiH
- 32) Generalnog sekretarijata Vijeća ministara BiH
- 33) Granične policije BiH
- 34) Institucije ombudsmena za zaštitu potrošača u BiH
- 35) Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH
- 36) Instituta za akreditiranje BiH
- 37) Instituta za intelektualno vlasništvo BiH
- 38) Instituta za mjeriteljstvo BiH
- 39) Instituta za nestale osobe
- 40) Instituta za standardizaciju BiH
- 41) Jedinice za realizaciju Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
- 42) Komisije za koncesije
- 43) Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika

- 44) Konkurencijskog vijeća BiH
- 45) Memorijalnog centra Srebrenica-Potočari, spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, Srebrenica
- 46) Ministarstva civilnih poslova BiH
- 47) Ministarstva finansija i trezora BiH
- 48) Ministarstva komunikacija i prometa BiH
- 49) Ministarstva odbrane BiH
- 50) Ministarstva pravde BiH
- 51) Ministarstva sigurnosti BiH
- 52) Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
- 53) Ministarstva vanjskih poslova BiH
- 54) Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH
- 55) Odbora državne službe za žalbe
- 56) Parlamentarne skupštine BiH
- 57) Pravobranilaštva BiH
- 58) Predsjedništva BiH
- 59) Regulatorne agencije za komunikacije BiH
- 60) Službe za poslove sa strancima BiH
- 61) Službe za zajedničke poslove institucija BiH
- 62) Suda BiH
- 63) Tužilaštva BiH
- 64) Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja
- 65) Uprave za indirektno oporezivanje BiH
- 66) Ureda koordinatora za reformu javne uprave
- 67) Ureda za harmonizaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju
- 68) Ureda za razmatranje žalbi
- 69) Ureda za veterinarstvo BiH
- 70) Ureda za zakonodavstvo
- 71) Ustavnog suda BiH
- 72) Vijeća za državnu pomoć
- 73) Visokog sudskog i tužilačkog vijeća BiH

Ured za reviziju institucija BiH dostavio je Parlamentarnoj skupštini BiH 73 izvještaja o reviziji institucija BiH za 2015. godinu, što je jednak broj izvještaja u odnosu na prethodnu revidiranu godinu.

a) Institucije koje su dobile „pozitivno mišljenje“

- 1) Arhiv BiH
- 2) Agencija za državnu službu BiH
- 3) Agencija za javne nabavke BiH
- 4) Agencija za nadzor nad tržištem BiH
- 5) Agencija za osiguranje u BiH
- 6) Agencija za sigurnost hrane BiH
- 7) Agencija za unapređenje stranih investicija u BiH
- 8) Agencija za zaštitu ličnih podataka BiH

- 9) Agencija za antidopinšku kontrolu BiH
- 10) Agencija za razvoj visokog obrazovanja
- 11) Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- 12) Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
- 13) Centralna harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora BiH
- 14) Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja BiH
- 15) Direkcija za evropske integracije BiH
- 16) Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
- 17) Institucija ombudsmena za zaštitu potrošača u BiH
- 18) Institut za akreditiranje BiH
- 19) Institut za intelektualno vlasništvo BiH
- 20) Institut za standardizaciju BiH
- 21) Konkurencijsko vijeće BiH
- 22) Memorijalni centar Srebrenica- Potočari spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995 godine Srebrenica
- 23) Regulatorna agencija za komunikacije BiH
- 24) Ured za razmatranje žalbi
- 25) Uprava za zaštitu zdravlja bilja BiH
- 26) Ured za harmonizaciju i koordinaciju sistema plaćanja u poljoprivredi, ishrani i ruralnom razvoju BiH
- 27) Vijeće za državnu pomoć

Od 73 revidirane institucije u 2015. godini, 27 institucija dobilo je „pozitivno mišljenje revizora“, odnosno 36,99% od ukupnog broja revidiranih institucija. Od 73 revidirane institucija u prethodnoj, 2014. godini, 31 institucija dobila je „pozitivno mišljenje“, odnosno 42,47% od tadašnjeg broja revidiranih institucija. Procentualno učešće izvještaja sa izraženim „pozitivnim mišljenjem“ u 2015. godini je **za 5,48% manje** u odnosu na procentualno učešće istovrsnih izvještaja za 2014. godinu.

b) Institucije koje su dobile „pozitivno mišljenje sa isticanjem predmeta“ su:

- 1) Agencija za rad i zapošljavanje BiH
- 2) Agencija za statistiku BiH
- 3) Agencija za poštanski promet BiH
- 4) Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
- 5) Agencija za policijsku podršku
- 6) Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja BiH
- 7) Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
- 8) Centar za uklanjanje mina u BiH
- 9) Centralna izborna komisija BiH
- 10) Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
- 11) Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
- 12) Državna agencija za istrage i zaštitu BiH
- 13) Fond za povratak BiH
- 14) Granična policija BiH
- 15) Generalni sekretarijat Vijeća ministara BiH

- 16) Institut za mjeriteljstvo BiH
- 17) Institut za nestale osobe BiH
- 18) Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH
- 19) Jedinica za realizaciju Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
- 20) Komisija za koncesije BiH
- 21) Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
- 22) Ministarstvo pravde BiH
- 23) Ministarstvo sigurnosti BiH
- 24) Ministarstvo civilnih poslova BiH
- 25) Ministarstvo finansija i trezora BiH
- 26) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
- 27) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
- 28) Odbor državne službe za žalbe BiH
- 29) Tužilaštvo BiH
- 30) Parlamentarna skupština BiH
- 31) Pravobranilaštvo BiH
- 32) Predsjedništvo BiH
- 33) Služba za poslove sa strancima BiH
- 34) Sud BiH
- 35) Služba za zajedničke poslove institucija BiH
- 36) Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH
- 37) Ured za veterinarstvo BiH
- 38) Ustavni sud BiH
- 39) Ured za zakonodavstvo BiH
- 40) Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH

Od 73 revidirane institucije u 2015. godini, 40 institucija dobilo je „pozitivno mišljenje sa isticanjem predmeta“, odnosno 54,79% od ukupnog broja revidiranih institucija. Od 73 revidirane institucije u 2014. godini, 36 institucije dobilo je „pozitivno mišljenje sa isticanjem predmeta“, odnosno 49,32% od tadašnjeg broja revidiranih institucija. Procentualno učešće izvještaja s „pozitivnim mišljenjem sa isticanjem predmeta“ je u 2015. godini **veće za 5,48%** u odnosu na procentualno učešće istovrsnih izvještaja objavljenih za 2014. godinu

c) Institucije koje su dobile „mišljenje s rezervom“ i „mišljenje s rezervom sa isticanjem predmeta“

Od 73 revidirane institucije u 2015. godini, jedna institucija dobila je „mišljenje s rezervom“ i pet institucija dobilo je „mišljenje s rezervom sa isticanjem predmeta“, što je ukupno činilo 8,22% od 73 revidirane institucije, i to prema sljedećoj strukturi izraženih mišljenja revizora:

„Mišljenje s rezervom“ i „Mišljenje s rezervom sa isticanjem predmeta“ (ukupno šest institucija BiH)

Red. br.	Naziv institucije BiH	Broj kvalifikacija	Broj istaknutih predmeta u mišljenju
1	Ministarstvo odbrane BiH	2	3
2	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	1	3
3	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	1	4
4	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	1	1
5	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	1	3
6	Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka	1	0

d) Struktura izraženih revizorskih mišljenja za prethodne tri godine

Na osnovu dostavljenih podataka Ureda za reviziju s pregledom izraženih mišljenja revizora za period od 2013. do 2015. godine, Komisija je uočila da je:

- procentualno učešće izraženih „pozitivnih mišljenja“ u 2015. godini u odnosu na istovrsno procentualno učešće za 2014. godinu manje za 5,48%;
- procentualno učešće izraženih „pozitivnih mišljenja sa isticanjem predmeta“ u 2015. godini u odnosu na istovrsno procentualno učešće za 2014. godinu više za 5,48%;
- procentualno učešće izraženih „mišljenja s rezervom“ u 2015. godini je u istom procentu (8,22%) kao što je bilo procentualno učešće za 2014. godinu.

<i>Izražena mišljenja revizora</i>	Budžetska godina 2013.		Budžetska godina 2014.		Budžetska godina 2015.	
	Broj objavljenih izvještaja	Procenat	Broj objavljenih izvještaja	Procenat	Broj objavljenih izvještaja	Procenat
Revizorski izvještaji s "pozitivnim mišljenjem"	21	29,17%	31	42,47%	27	36,99%
Revizorski izvještaji s "pozitivnim mišljenjem sa skretanjem pažnje"	44	61,11%	36	49,32%	40	54,79%
Revizorski izvještaji sa izraženom rezervom	7	9,72%	6	8,22%	6	8,22%
Revizorski izvještaji sa izraženim negativnim mišljenjem	0	0,00%	0	0,00%	0	0%
Ukupan broj revidiranih institucija:	72	100,00%	73	100,00%	73	100,00%

2) Najčešći nalazi revizije

Identificirane su četiri kategorije nalaza revizije koji se pojavljuju u revizorskim izvještajima za 2015. godinu u procentu većem od 20%, u odnosu na ukupan broj revidiranih institucija. Njihov prikaz prema opadajućoj skali učestalosti pojavljivanja je sljedeći:

1. Nalazi vezani za pravilnik o sistemu internih kontrola i izgradnju sistema internih kontrola identificirani su u 55 izvještaja od ukupno 73 revidirane institucije (stepen zastupljenosti: 75,34%);
2. Nalazi vezani za nedostajuća interna pravila i/ili nedosljednu i neadekvatnu primjenu usvojenih internih pravila, propisa i zakona identificirani su u 32 izvještaja od ukupno 73 revidirane institucije (43,83%);
3. Slabosti u primjeni propisa iz oblasti javnih nabavki identificirane su u 31 izvještaju od ukupno 73 revidirane institucije (stepen zastupljenosti: 42,46%);
4. Nalazi vezani za slabosti pri planiranju budžeta, slabe kontrole izvršenja budžeta i slabosti u popunjavanju organizacione strukture identificirani su u 24 izvještaja od ukupno 73 revidirane institucije (stepen zastupljenosti: 32,87%);

(Ostale kategorije nalaza revizije zabilježene su u manje od 20% slučajeva)

3) Sistemske mjere kojima bi bili otklonjeni uzroci ponavljanja određenih revizijskih nalaza po mišljenju Ureda za reviziju

Komisija je od Ureda za reviziju dobila izvještaj broj: 01-16-1-2131/16 pod nazivom: Godišnji revizorski izvještaj za 2015. godinu, gdje se u poglavlju 2.2. Glavni nalazi i preporuke finansijske revizije navodi 47 glavnih nalaza i preporuka sistemskog karaktera, pa ih je kao takve Komisija za finansije i budžet Doma naroda, razmatrajući na 26. sjednici održanoj 26.10.2016., prihvatila u istoj formi kako ih je naveo Ured, te ih Komisija u ovom izvještaju također navodi u izvornoj verziji, kako slijedi:

- 3.1. Neophodno je ojačati javnu odgovornost i ponašanje u skladu sa osnovnim principima vladavine prava, a to podrazumijeva i realizaciju odluka Ustavnog suda BiH, zaključaka Parlamentarne skupštine BiH i revizijskih preporuka, te obavezno analizirati uzroke i preduzeti odgovarajuće aktivnosti.
- 3.2. Preporučujemo svim institucijama uključenim u proces donošenja godišnjeg budžeta dosljedno poštivanje zakonskih procedura i rokova za usvajanje zakona o budžetu institucija kao ključnog dokumenta za realizaciju ciljeva i efikasnijeg i efektivnijeg rada institucija BiH.
- 3.3. Preporučuje se institucijama BiH dosljedna primjena donesenih zaključaka Vijeća ministara BiH s ciljem uspostavljanja funkcionalnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole, odnosno unutrašnje revizije.
- 3.4. Preporučujemo Vijeću ministara BiH da preduzme radnje iz svoje nadležnosti s ciljem uspostavljanja jedinica za unutrašnju reviziju u institucijama BiH, prije svega razmatranjem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji kojim se predviđa uspostavljanje jedinica za unutrašnju reviziju.
- 3.5. Preporučuje se Centralnoj harmonizacijskoj jedinici da na osnovu zaključaka proizašlih iz Godišnjeg konsolidiranog izvještaja unutrašnje revizije i Godišnjeg

konsolidiranog izvještaja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole, te zaključaka koje je u skladu s tim donijelo Vijeće ministra BiH u okviru svojih nadležnosti, pokrene aktivnosti s ciljem osiguranja uslova za značajniji napredak u uspostavljanju efikasnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole odnosno funkcionalne unutrašnje revizije u institucijama BiH.

- 3.6. Ponovo preporučujemo da se, s ciljem realnog iskazivanja bilansnih pozicija, ubrza proces rješavanja pitanja državne imovine, a nakon konačnog rješavanja pitanja vlasništva državne imovine izvrši uknjižavanje vlasništva ove imovine te i njeno konačno evidentiranje u poslovne knjige titulara.
- 3.7. Ponovo preporučujemo da se popisu sredstava i izvora sredstava pristupi planski i detaljno, što podrazumijeva kompletnu pripremu svih faza popisa i praćenje realizacije procesa popisa kao i finalnih knjiženja svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.
- 3.8. Tehnički mandat treba biti način rješavanja problema kada nije moguće pravovremeno imenovati, odnosno postaviti rukovodioce, te ga u skladu s tim treba i tretirati.
- 3.9. Dužinu trajanja tehničkog mandata treba svesti na najmanju moguću mjeru kroz pravovremeno pokretanje zakonom propisanih procedura za izbor i imenovanje ili postavljenje.
- 3.10. Stava smo kako Vijeće ministara BiH pitanje tehničkog mandata treba precizno urediti, kako bi se definirao obim ovlaštenja koja mogu imati osobe u tehničkom mandatu.
- 3.11. Kada su u pitanju parnični postupci izrazito visokih vrijednosti, institucije i njihov zakonski zastupnik bi trebali usko saradivati na najvišem nivou.
- 3.12. Faktori rizika kod parnica velikih vrijednosti treba da budu utvrđeni od početka postupka, te svedeni na najniži mogući nivo.
- 3.13. Svaki značajniji postupak u smislu utuženog iznosa trebao bi da bude precizno analiziran u pogledu mogućeg ishoda u postupku kako bi se smanjio rizik od nepotrebnog gubitka dodatnih sredstava, u smislu zatezних kamata i troškova postupka.
- 3.14. Stavovi institucija uključenih u postupak pred sudom moraju biti jedinstveni i utvrđeni o svakom pitanju i prije svakog pojedinačnog postupanja pred nadležnim sudom.
- 3.15. Preporučujemo institucijama da, kada su u pitanju prava po osnovu rada, odnosno propisi u vezi s plaćama i naknadama te drugim pitanjima, postupaju u skladu s mišljenjima nadležnih tijela i institucija.
- 3.16. Kada su u pitanju javne nabavke, institucije treba da nastave unapređivati uspostavljene sisteme poboljšavanjem planiranja, a posebno provođenjem postupaka i izvršavanja planova javnih nabavki.
- 3.17. Edukacija i usavršavanje zaposlenih koji rade na postupcima javnih nabavki trebalo bi da bude jedan od dugoročnih ciljeva svake institucije.
- 3.18. Smatramo da je potrebno sistem plaća u institucijama BiH regulirati odvojeno za nivo zakonodavne, sudske i izvršne vlasti, uzimajući u obzir status nezavisnih institucija koje imaju posebne zakone (*lex specialis*) zasnovane na međunarodnim

standardima i dobrim praksama koje reguliraju specifičnost poslovanja tih institucija.

- 3.19. Preporučamo da nadležne institucije ubrzaju i bez odgađanja okončaju aktivnosti po pitanju donošenja provedbenih akata kojima bi se regulirala i osigurala isplata dodatka na zakonit način.
- 3.20. I dalje ističemo potrebu uspostavljanja efikasnijeg sistema nadzora nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH definiranjem jasnih i preciznih procedura i postupka provođenja nadzora od strane Ministarstva finansija i trezora BiH te postupka rješavanja eventualnih sporova (suprotnih stavova) između Ministarstva i institucija BiH.
- 3.21. Preporučujemo Ministarstvu finansija i trezora BiH da ubrza aktivnosti na donošenju podzakonskog akta vezanog za naknade za prijevoz, vodeći računa da se njime prevaziđu sve uočene devijacije i osigura poštivanje principa racionalne i namjenske upotrebe javnih sredstava.
- 3.22. Skrećemo pažnju na potrebu uspostavljanja sistemskih evidencija o formiranim odborima, vijećima, komisijama i drugim tijelima na nivou institucija BiH i njihovim izdacima (kako onih koje se finansiraju iz budžeta institucija BiH tako i iz drugih izvora finansiranja).
- 3.23. Definiranje jasnih kriterija i pravila za formiranje odbora, vijeća, komisija i drugih tijela i transparentnih procedura i kriterija za imenovanje članova tijela.
- 3.24. Ažurno praćenje trajanja mandata imenovanih članova i blagovremenog pokretanja postupaka imenovanja novih članova tijela, kako bi se izbjegle situacije da funkcioniraju u uslovima isteklih mandata ili obustave funkcioniranje u cijelosti.
- 3.25. Definiranje jednoobraznih procedura i pravila izvještavanja o radu tijela, a i s ciljem unapređenja sistema nadzora nad radom tijela.
- 3.26. Mišljenja smo kako je neophodno uzeti u obzir osnovne zakone i specifičnosti svih institucija BiH te na osnovu detaljne analize utvrditi odgovarajuće kriterije i izvršiti odgovarajuću klasifikaciju institucija BiH po pitanju primjene pravilnika - podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama BiH (korištenje vozila, telefoni, reprezentacija).
- 3.27. S obzirom na to da se radi o kategorijama troškova gdje je vrlo tanka linija između privatne i javne potrošnje (korištenje vozila, telefoni, reprezentacija), potrebno je pravilnike doraditi s ciljem jasnijeg i preciznijeg definiranja načina i svrhe korištenja pojedinih sredstava i osiguranja dodatne prateće dokumentacije kojom bi se na nedvosmislen način dokazala namjenska potrošnja i transparentnost korištenja sredstava u ove namjene.
- 3.28. Zakonito postupanje je odgovornost i obaveza svake institucije pojedinačno, ali je potrebno da sve nadležne institucije (Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Agencija za javne nabavke, Ured za razmatranje žalbi, Pravobranilaštvo BiH i druge relevantne institucije), svaka u okviru svojih nadležnosti, preduzmu dodatne aktivnosti kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavkama, unaprijedila efikasnost cjelokupnog sistema javnih nabavki te smanjio prostor za značajne nepravilnosti i eventualne negativne efekte za javna sredstva.

- 3.29. S obzirom na različite stavove institucija koje treba da budu obuhvaćene zajedničkim nabavkama, preporučujemo nadležnim institucijama (Ministarstvu sigurnosti BiH, Graničnoj policiji BiH i Agenciji za istrage i zaštitu BiH) da preduzmu aktivnosti na primjeni Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za podršku policijskoj strukturi BiH u vezi s provođenjem zajedničkih nabavki određene opreme za policijska tijela BiH.
- 3.30. Preporučuje se Vijeću ministara BiH da, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, u nadležnoj komisiji inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.
- 3.31. Preporučujemo redovno sačinjavanje detaljnih analiza i evaluacija efikasnosti i stepena provođenja usvojenih strateških dokumenata u oblasti borbe protiv korupcije, s ciljem blagovremenog reagiranja na odstupanja i uočene negativne namjere i postupanja.
- 3.32. Kod procesa zapošljavanja, općenito promatrano na nivou institucija BiH, još uvijek postoje slabosti u njegovom provođenju. Preporučujemo da se ubrzaju aktivnosti po ovom pitanju. Također, preporučujemo da se preduzmu aktivnosti kako bi se otklonile slabosti u provođenju procesa zapošljavanja.
- 3.33. Imajući u vidu zakonska ograničenja u pogledu zapošljavanja u institucijama BiH, mišljenja smo kako je potrebno prilikom odobravanja sredstava za angažiranje vanjskih saradnika detaljnije analizirati i voditi računa o opravdanosti i ekonomičnosti njihovog angažmana.
- 3.34. Preporučujemo da se u narednom periodu, uprkos postojanju ograničavajućih faktora, posveti više pažnje upravljanju ljudskim potencijalima, kao jednom od bitnih segmenata reforme javne uprave, s ciljem izgradnje profesionalne i djelotvorne državne uprave.
- 3.35. Ponovo preporučujemo preduzimanje aktivnosti na unapređenju planiranja sredstava za sufinansiranje IPA projekata za ove namjene u smislu osiguranja nužnih sredstava i nepotrebnog rezerviranja sredstava u budžetu institucija BiH te unapređenje transparentnosti izvještavanja institucija BiH o rezultatima i efektima te dinamici realizacije IPA projekata.
- 3.36. Preporučujemo preduzimanje aktivnosti na uspostavljanju kvalitetnijeg procesa upravljanja kapitalnim projektima, kroz analiziranja načina i dinamike realizacije višegodišnjih projekata, ažuriranja odluke o višegodišnjim projektima u skladu sa zakonom o budžetu i stvarnim potrebama za budžetskim sredstvima, te sistemskom reguliranju pitanja višegodišnjih projekata uz uspostavljanje mehanizama kontrole za efikasnije korištenje ograničenih budžetskih sredstava.
- 3.37. Preporučujemo Vijeću ministara BiH da donese odluku o raspodjeli sredstva od UMTS dozvola za 2015. godinu, te da donese posebne odluke o raspodjeli sredstava za razvoj sektora telekomunikacija.
- 3.38. Također, preporučujemo Vijeću ministara BiH te Ministarstvu komunikacija i prometa BiH i Upravi za indirektno oporezivanje BiH preduzimanje efikasnih mjera s ciljem realizacije sredstava namijenjenih za finansiranje pripreme i izgradnje putne infrastrukture.

- 3.39. Preporučujemo Vijeću ministara BiH da analizira korištenje sredstava vanjskih kredita za koje se plaća interkalarna kamata (commitment fee) i u saradnji s nadležnim tijelima preduzme daljnje aktivnosti na otklanjanju mogućih uzroka neadekvatnog korištenja sredstava i smanjenju troškova interkalarne kamate (commitment fee).
- 3.40. I dalje naglašavamo potrebu donošenja plana racionalizacije troškova zakupa i strategije za rješavanja pitanja zakupa i trajnog smještaja institucija BiH, s utvrđenim prioritetima, nosiocima obaveza, dinamikom realiziranja i izvorima finansiranja. Napominjemo kako pri izradi navedene strategije treba imati u vidu i pitanje statusa državne imovine.
- 3.41. Premda je u narednoj godini iznos ukupno odobrenih sredstava za tekuću rezervu u budžetu institucija BiH prilično manji, preporučujemo Predsjedništvu BiH da precizno definiše pravila i procedure o visini i kriterijima za dodjelu sredstava tekuće rezerve u svrhu transparentnosti procesa dodjele i izvještavanja svih njenih korisnika.
- 3.42. Mišljenja smo da realizaciju grantova odobravanjem iz budžetske rezerve treba koristiti u izuzetnim slučajevima, kada se radi o neplaniranim situacijama i događajima koji su usloveli odobravanje sredstava na takav način. Sva ostale grantove i transfere trebalo bi planirati u budžetu institucija, a njihovu dodjelu realizirati na transparentan način, uz utvrđivanje kriterija za dodjelu i adekvatne kontrole namjenskog trošenja.
- 3.43. Preporučujemo Ministarstvu komunikacija i prometa BiH da hitno preduzme sve potrebne aktivnosti kako bi Direkcija za civilno zrakoplovstvo što prije počela ostvarivati prihode utvrđene Zakonom.
- 3.44. S ciljem rješavanja problema praćenja, odnosno kontrole naplate prihoda neophodno je osigurati uslove da sve institucije na efikasan i pouzdan način mogu izvršiti kontrolu naplate neporeskih prihoda.
- 3.45. Potrebno je staviti u upotrebu uspostavljene module i povezati nove module s ISFU-om kako bi se dobio integriran i sveobuhvatan sistem finansijskog upravljanja. Također je potrebno uspostaviti novi sistem plaća i kadrovske evidencije. Primjeni novih sistema trebaju prethoditi adekvatne analize. Također, treba pravovremeno analizirati stvarne potrebe za licencama i nakon uspostavljanja sistema nabaviti veći dio licenci i započeti njihovo korištenje i održavanje u momentu kada se novi informacioni sistem pušta u rad, s ciljem smanjenja troškova održavanja softvera.
- 3.46. Smatramo da Generalni sekretarijat treba pokrenuti zvaničnu inicijativu za ispitivanje mogućnosti povezivanja institucija na sistem e-vlada putem mreža u vlasništvu institucija BiH. Sugeriramo da se razmotri potreba i mogućnost formiranja radne grupe koju bi činili eksperti iz institucija koje koriste resurse e-vlade, kako bi se dali prijedlozi za poboljšanja i unaprijedio postojeći sistem.
- 3.47. Smatramo da treba usvojiti podzakonske akte, akreditirati certifikacijska tijela i omogućiti proces elektronskog potpisivanja.

4) Zbirni i pojedinačni zaključci o razmatranim revizorskim izvještajima

Komisija za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, nakon razmatranja revizorskih izvještaja navedenih budžetskih korisnika, je:

- 1. jednoglasno prihvatila 73 izvještaja o reviziji institucija BiH koje je sačinio Ured za reviziju institucija BiH, te predlaže Domu naroda njihovo usvajanje.**

Komisija za finansije i budžet predlaže Domu naroda da donese sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Dom naroda obavezuje rukovodstvo 40 institucija BiH, čije je finansijsko poslovanje u 2015. godini ocijenjeno revizorskim „pozitivnim mišljenjem sa isticanjem predmeta“ (Prilog 1. ovih zaključaka), na preduzimanje svih potrebnih mjera iz nadležnosti svake institucije posebno, kako bi se izbjegle daljnje posljedice pojava na koje je revizija skrenula pažnju pri isticanju predmeta u „pozitivnom mišljenju“, a posebno da materijalnost takvih nalaza revizije eventualno ne preraste u buduće kvalifikacije u narednom izvještaju revizije.
2. Dom naroda traži od Vijeća ministara BiH da posveti posebnu pažnju pri jačanju sistema internih kontrola s ciljem povećanja efikasnosti finansijskog poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvještaja, te da se preporuke sistemskog karaktera citirane u tački 3. Sistemske mjere kojima bi se otklonili uzroci ponavljanja određenih revizorskih nalaza po mišljenju Ureda za reviziju podtačkama od 3.1. do 3.47. ovog izvještaja Komisije za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH o razmatranim revizorskim izvještajima Ureda za reviziju institucija BiH za 2015. godinu hitno razmotre i da se pristupi izradi programa aktivnosti i mjera Vijeća ministara BiH na provođenju sistemskih preporuka finansijske revizije za 2015. godinu, a s ciljem prevazilaženja sistemskih nedostataka u poslovanju prezentiranih u revizorskom izvještaju, broj: 01-16-1-2131/16, pod nazivom: Godišnji revizorski izvještaj za 2015. godinu, te da se pristupi preduzimanju mjera kojim će se spriječiti ponavljanje identičnih nalaza revizije u narednim izvještajima finansijske revizije.
 - 2.1. Program aktivnosti i mjera naveden u tački 2. ovih zaključaka potrebno je javno objaviti najkasnije do kraja februara 2017. godine na internetskim stranicama Vijeća ministara BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH, te u istom roku kopiju dostaviti Parlamentarnoj skupštini BiH.
 - 2.2. Potrebno je da Vijeće ministara BiH promptno pristupi realizaciji sistemskih preporuka prezentiranih u revizorskom izvještaju broj: 01-16-1-2131/16 pod nazivom: Godišnji revizorski izvještaj za 2015. godinu, te Parlamentarnoj skupštini BiH dostavi, najkasnije do 1.3.2017., informaciju o realiziranju preporuka iz Izvještaja.
 - 2.3. Zadužuje se Komisija za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH da protekom roka iz podtačke 2.2. na šestomjesečnom nivou prati napredak u provođenju sistemskih preporuka te da o tome redovno izvještava Dom naroda.

3. Dom naroda traži od Vijeća ministara BiH da najkasnije do kraja 2016. razmotri revizorske izvještaje za 2015. godinu od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te da uspostavi odgovarajući nadzor nad realizacijom ovih zaključaka.
 - 3.1. Dom naroda traži od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH da svaka institucija zasebno posveti posebnu pažnju daljnjem jačanju svog sistema internih kontrola s ciljem povećanja efikasnosti finansijskog poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvještaja.
 - 3.2. Dom naroda traži od Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulatorne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH da svaka institucija pristupi izradi zasebnih programa aktivnosti i mjera na provođenju preporuka finansijske revizije za 2015. godinu, s ciljem prevazilaženja nedostataka u poslovanju prezentiranih u revizorskom izvještaju za 2015. godinu, te pristupi preduzimanju mjera kojim će se zapriječiti ponavljanje identičnih nalaza revizije u narednim izvještajima finansijske revizije
 - 3.3. Dom naroda traži da se šest zasebnih programa aktivnosti i mjera navedenih u prethodnoj podtački 3.2. ovih zaključaka javno objavi najkasnije do kraja februara 2017. godine na internetskim stranicama svake od navedenih šest institucija zasebno, te da se kopije tih programa do navedenog roka dostave Parlamentarnoj skupštini BiH.
 - 3.4. Dom naroda traži da svaka od navedenih šest institucija BiH promptno pristupi evidenciji preduzetih aktivnosti i mjera na provođenju preporuka prezentiranih u revizorskom izvještaju za 2015. godinu, te da Parlamentarnoj skupštini BiH dostave spisak preduzetih aktivnosti i mjera unesenih u tabele iz Priloga 2. ovih zaključaka (svaka institucija zasebno, prema pripadajućoj tabeli), najkasnije do 1.3.2017.
 - 3.5. S ciljem kontinuiranog provođenja parlamentarnog nadzora, Komisija za finansije i budžet Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH koristit će tabele iz Priloga 2. ovih zaključaka za dalje šestomjesečno praćenje napretka na provođenju preporuka revizije date u izvještajima za Agenciju za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstvo odbrane BiH, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Državnu regulatornu agenciju za radijacijsku i nuklearnu

sigurnost BiH, Upravu za indirektno oporezivanje BiH i o tome će redovno izvještavati Dom naroda.

5) Nadzor nad realizacijom preporuka Ureda i zaključaka Komisije usvojenih u Domu naroda

Nakon završetka parlamentarne procedure po revizorskim izvještajima o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2015. godinu, Komisija će, u saradnji s Uredom za reviziju, i dalje insistirati na provođenju nadzora nad realizacijom preporuka Ureda za reviziju i odgovarajućih zaključaka Komisije usvojenih u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH. U tom kontekstu, Komisija će prema odgovarajućim odlukama pristupiti tematskom razmatranju pojedinih problema na sistemskom nivou, te drugim aktivnostima praćenja realizacije i jačanja nadzora u skladu s Planom razmatranja revizorskih izvještaja o finansijskom poslovanju institucija BiH za 2015. godinu, usvojenim na 21. sjednici Komisije, održanoj 29. 8. 2016.

6) Dostavljanje Izvještaja

Nakon što Dom naroda usvoji Izvještaj Komisije o razmatranim revizorskim izvještajima Ureda za reviziju institucija BiH za 2015. godinu, potrebno je Izvještaj zajedno sa svim priložima dostaviti Vijeću ministara BiH, Predsjedništvu BiH, Ministarstvu finansija i trezora BiH, Uredu za reviziju institucija BiH i institucijama koje su dobile „mišljenje s rezervom“ i „mišljenje s rezervom sa isticanjem predmeta“: Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstvu odbrane BiH, Ministarstvu komunikacija i prometa BiH, Ministarstvu vanjskih poslova BiH, Državnoj regulatornoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Upravi za indirektno oporezivanje BiH.

Na osnovu člana 113. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, za izvjestiteljicu je imenovana Ljilja Zovko, predsjedavajuća Komisije.

Predsjedavajuća
Komisije za finansije i budžet
Ljilja Zovko